

**СТАНДАРТ**  
**оказания юридической помощи членами**  
**«Алматинская городская Палата юридических консультантов**  
**«Эгида»**

Стандарты оказания юридическим консультантом юридической помощи в виде правового информирования, правового консультирования, а также представительства интересов физических и юридических лиц в судах, органах уголовного преследования, иных государственных органах и негосударственных организациях, совершения иных правовых действий для защиты законных интересов клиента во взаимодействии с любыми лицами, являющимися участниками действующих или возможных правоотношений с клиентом, разработаны в соответствии с Законом Республики Казахстан «Об адвокатской деятельности и юридической помощи», в целях обеспечения качества юридической помощи и формирования единых требований к осуществлению правового информирования, консультирования и представительства интересов клиентов.

Положения Стандартов направлены на недопущение совершения юридическим консультантом действий, противоречащих законодательству Республики Казахстан, соблюдение им требований Закона Республики Казахстан «Об адвокатской деятельности и юридической помощи», Кодекса профессиональной этики и иных правил и стандартов «Алматинская городская Палата юридических консультантов «Эгида».

Стандарты содержат минимальные требования к деятельности юридического консультанта, осуществляющего правовое информирование, правовое консультирование, а также представительство интересов физических и юридических лиц в судах, органах уголовного преследования, иных государственных органах и негосударственных организациях, совершения иных правовых действий для защиты законных интересов клиента во взаимодействии с любыми лицами, являющимися участниками действующих или возможных правоотношений с клиентом.

**1. Юридический консультант, оказывающий юридическую помощь, обязан:**

1.1. Соблюдать требования законодательства Республики Казахстан, в том числе законодательства об адвокатской деятельности и юридической помощи, а также требования Устава, правил и стандартов Палаты;

1.2. Соблюдать правила Кодекса профессиональной этики, установленные Палатой, а также уплачивать взносы, установленные Уставом Палаты и решениями общего собрания Палаты;

1.3. Руководствоваться в профессиональной деятельности принципами оказания юридической помощи;

1.4. Сообщать клиенту о невозможности своего участия в оказании юридической помощи вследствие возникновения обстоятельств, препятствующих ее оказанию;

1.5. Обеспечивать сохранность документов, получаемых от клиента и третьих лиц при оказании юридической помощи;

1.6. Предоставлять клиенту информацию о членстве в Палате;

1.7. С 01.01.2020г. представлять по требованию клиента копию договора страхования профессиональной ответственности юридического консультанта;

1.8. По требованию клиента представлять выписку из реестра членов Палаты, подтверждающую членство юридического консультанта в Палате;

1.9. Заключать соглашение о неразглашении конфиденциальной информации с клиентом, если об этом не возражает клиент;

1.10. Выполнять любые не запрещенные законом действия по установлению фактических обстоятельств, направленные на обеспечение прав, свобод и законных интересов клиента;

1.11. По требованию клиента хранить копии документов, которые использовались при оказании юридической помощи, на бумажных или электронных носителях либо в форме электронных документов в течение трех лет с даты завершения оказания юридической помощи;

1.12. Постоянно повышать свою квалификацию;

1.13. С 01.01.2020г. осуществлять страхование профессиональной ответственности.

## **2. Юридический консультант, оказывающий юридическую помощь, вправе:**

2.1. Представлять права и интересы лиц, обратившихся за юридической помощью, в судах, государственных, иных органах и организациях, в компетенцию которых входит разрешение соответствующих вопросов;

2.2. Запрашивать и получать во всех государственных органах, органах местного самоуправления и юридических лицах сведения, необходимые для оказания юридической помощи;

2.3. В порядке и пределах, установленных законодательством Республики Казахстан, самостоятельно собирать необходимые для оказания юридической помощи фактические данные, а также представлять их в государственные органы и должностным лицам;

2.4. Знакомиться с материалами, касающимися лица, обратившегося за юридической помощью, включая процессуальные документы, судебные дела, и фиксировать содержащуюся в них информацию любым способом, не запрещенным законами;

2.5. Запрашивать на договорной основе заключения специалистов для разъяснения вопросов, возникающих в связи с оказанием юридической помощи и требующих специальных знаний в области науки, техники, искусства и других сферах деятельности;

2.6. Заявлять ходатайства, приносить в установленном порядке жалобы на решения и действия (бездействие) органов государственной власти, местного самоуправления, общественных объединений, организаций, должностных лиц и государственных служащих, ущемляющих права и охраняемые законом интересы лиц, обратившихся за помощью;

2.7. Использовать все не запрещенные законом средства и способы защиты прав и законных интересов лиц, обратившихся за юридической помощью;

2.8. Проводить примирительные процедуры;

2.9. Оказывать комплексную социальную юридическую помощь;

2.10. Совершать иные действия, не противоречащие законодательству Республики Казахстан;

2.11. Отказаться от выполнения поручений клиента, не связанных с объемом согласованной юридической помощи, а также от выполнения поручений клиента во внерабочее время, ночные часы, выходные и праздничные дни, в период ежегодного отпуска юридического консультанта. При этом юридический консультант обязан принять все возможные меры, направленные на недопущение ущемления прав клиента (согласовать отложение судебных заседаний, заранее подготовить и подать необходимые процессуальные документы и т.п.).

## **3. В ходе правового информирования и консультирования юридический консультант:**

3.1. Выясняет в беседе с клиентом обстоятельства дела;

3.2. Изучает предоставленные клиентом документы;

3.3. В устной или письменной форме дает физическим и юридическим лицам консультации по правовым вопросам, в том числе касающимся: прав, свобод и законных интересов клиентов, составления заявлений, жалоб, ходатайств и других документов правового характера.

## **4. В ходе принятия поручения клиента на оказание юридической помощи юридическому консультанту следует:**

4.1. Выяснить наличие обстоятельств, препятствующих принятию поручения на защиту (представительство) или исключающих участие данного консультанта в производстве по делу;

4.2. Изучить обстоятельства дела;

4.3. Выяснить позицию и отношение клиента к имеющейся правовой проблеме или к предмету спора;

4.4. При необходимости получить от клиента надлежащий документ, подтверждающий полномочия юридического консультанта на осуществление действий от имени и по поручению клиента.

4.5. Стремиться к заключению письменного соглашения с клиентом с подробным указанием объема принятых поручений клиента и условий оплаты юридической помощи.

**5. В процессе осуществления представительства юридический консультант:**

5.1. По просьбе клиента консультирует его и разъясняет ему процессуальные права и обязанности, применяемые по делу нормы материального и процессуального права;

5.2. Оказывает клиенту помощь в написании заявлений, ходатайств, жалоб, иных процессуальных документов, а также в составлении различного рода договоров, писем, обращений или готовит их самостоятельно;

5.3. От имени и по поручению клиента принимает участие в назначенных судебных заседаниях;

5.4. При необходимости и на основании выданной клиентом доверенности представляет интересы клиента в государственных органах, учреждениях, организациях всех форм собственности, в отношениях с судебными исполнителями и т.д.

5.5. По своему усмотрению использует иные средства и способы защиты и представительства, не запрещенные законодательством.

«Эгида» Алматы қаласының

Заң консультанттары палатасы»

**«Эгида» Алматы қаласының Заң консультанттары палатасы»**

**мүшелерінің заң көмегін көрсету**

**СТАНДАРТЫ**

Заң көмегінің сапасын қамтамасыз ету және клиенттердің мүдделерін құқықтық ақпараттандыруды, консультация беруді және білдіруді жүзеге асыруға қойылатын бірыңғай талаптарды қалыптастыру мақсатында заң консультантының құқықтық ақпараттандыру, құқықтық консультация беру, сондай-ақ соттарда, қылмыстық қудалау органдарында, өзге де мемлекеттік органдар мен мемлекеттік емес ұйымдарда жеке және заңды тұлғалардың мүдделерін білдіру, клиентпен қолданыстағы немесе ықтимал құқықтық қатынастардың қатысушылары болып табылатын кез келген тұлғалармен өзара әрекеттесе отырып, клиенттің заңды мүдделерін қорғау үшін өзге де құқықтық әрекеттер жасау түріндегі заң көмегін көрсету стандарттары Қазақстан Республикасының «Адвокаттық қызмет және заң көмегі туралы» Заңына сәйкес әзірленген.

Стандарттардың ережелері заң консультантының Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келетін іс-әрекеттер жасауына жол бермеуге, оның Қазақстан Республикасы «Адвокаттық қызмет және заң көмегі туралы» Заңының, кәсіби әдеп кодексінің және «Эгида «Алматы қаласының Заң консультанттары палатасы» өзге де қағидалары мен стандарттарының талаптарын сақтауына бағытталған.

Стандарттарда құқықтық ақпараттандыруды, құқықтық консультация беруді, сондай-ақ соттарда, өзге де мемлекеттік органдарда және мемлекеттік емес ұйымдарда жеке және заңды тұлғалардың мүдделеріне өкілдік етуді, клиентпен қолданыстағы немесе ықтимал құқықтық қатынастардың қатысушылары болып табылатын кез келген тұлғалармен өзара әрекеттесе отырып, клиенттің заңды мүдделерін қорғау үшін өзге құқықтық әрекеттер жасауды жүзеге асыратын заң консультантының қызметіне қойылатын ең төмен талаптар қамтылады.

**1. Заң көмегін көрсететін заң консультанты міндетті:**

1.1. Қазақстан Республикасы заңнамасының, оның ішінде адвокаттық қызмет және заң көмегі туралы заңнаманың талаптарын, сондай-ақ Палата Жарғысының, қағидалары мен стандарттарының талаптарын сақтауға;

1.2. Палата белгілеген Кәсіби әдеп кодексінің ережелерін сақтауға, сондай-ақ Палата Жарғысында және Палатаның жалпы жиналысының шешімдерінде белгіленген жарналарды төлеуге;

1.3. Кәсіби қызметте заң көмегін көрсету қағидаттарын басшылыққа алуға;

1.4. Клиентке заң көмегін көрсетуге кедергі келтіретін мән-жайлардың туындауы салдарынан заң көмегін көрсетуге өзінің қатыса алмайтыны туралы хабарлауға;

1.5. Заң көмегін көрсету кезінде клиенттен және үшінші тұлғалардан алынатын құжаттардың сақталуын қамтамасыз етуге;

1.6. Клиентке Палатаға мүшелік туралы ақпарат беруге;

1.7. 01.01.2020 ж. бастап клиенттің талабы бойынша заң консультантының кәсіби жауапкершілігін сақтандыру шартының көшірмесін ұсынуға;

1.8. Клиенттің талап етуі бойынша заң консультантының Палатадағы мүшелігін растайтын Палата мүшелері тізілімінен үзінді көшірме ұсынуға;

1.9. Егер клиент қарсы болмаса, клиентпен құпия ақпаратты жарияламау туралы келісім жасасуға;

1.10. Клиенттің құқықтарын, бостандықтары мен заңды мүдделерін қамтамасыз етуге бағытталған іс жүзіндегі мән-жайларды анықтау бойынша заңмен тыйым салынбаған кез келген іс-әрекетті орындауға;

1.11. Клиенттің талап етуі бойынша заң көмегін көрсету кезінде пайдаланылған құжаттардың көшірмелерін қағаз немесе электрондық тасымалдағыштарда не электрондық құжаттар нысанында заң көмегін көрсету аяқталған күннен бастап үш жыл бойы сақтауға;

1.12. Өз біліктілігін үнемі арттырып отыруға;

1.13. 01.01.2020 жылдан бастап кәсіби жауапкершілікті сақтандыруды жүзеге асыруға.

## **2. Заң көмегін көрсететін заң консультанты құқылы:**

2.1. Заң көмегін сұрап өтініш жасаған тұлғалардың құқықтары мен мүдделерін құзыретіне тиісті мәселелерді шешу кіретін соттарда, мемлекеттік, өзге де органдар мен ұйымдарда білдіруге;

2.2. Барлық мемлекеттік органдардан, жергілікті өзін-өзі басқару органдары мен заңды тұлғалардан заң көмегін көрсету үшін қажетті мәліметтерді сұратуға және алуға;

2.3. Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен және шектерде заң көмегін көрсету үшін қажетті нақты деректерді дербес жинауға, сондай-ақ оларды мемлекеттік органдар мен лауазымды тұлғаларға ұсынуға;

2.4. Процессуалдық құжаттарды, сот істерін қоса алғанда, заң көмегін сұрап өтініш жасаған тұлғаға қатысты материалдармен танысуға және олардағы ақпаратты заңдарда тыйым салынбаған кез келген тәсілмен жазып алуға;

2.5. Заң көмегін көрсетуге байланысты туындайтын және ғылым, техника, өнер саласында және басқа да қызмет салаларында арнайы білімді талап ететін мәселелерді түсіндіру үшін шарттық негізде мамандардың қорытындыларын сұратуға;

2.6. Мемлекеттік билік, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының, қоғамдық бірлестіктердің, ұйымдардың, лауазымды тұлғалар мен мемлекеттік қызметшілердің көмек сұрап өтініш жасаған адамдардың құқықтарына және заңмен қорғалатын мүдделеріне қысым жасайтын шешімдеріне және әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) өтінішхаттар мәлімдеуге, белгіленген тәртіппен шағымдар келтіруге;

2.7. Заң көмегін сұрап өтініш жасаған тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін қорғаудың заңмен тыйым салынбаған барлық құралдары мен тәсілдерін пайдалануға;

2.8. Татуластыру рәсімдерін жүргізуге;

2.9. Кешенді әлеуметтік заң көмегін көрсетуге;

2.10. Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін өзге де іс-әрекеттер жасауға;

2.11. Клиенттің келісілген заң көмегінің көлеміне байланысты емес тапсырмаларын орындаудан, сондай-ақ заң консультантының жыл сайынғы демалысы кезеңінде жұмыстан тыс уақытта, түнгі сағаттарда, демалыс және мереке күндері клиенттің тапсырмаларын орындаудан бас тартуға. Бұл ретте, заң консультанты клиенттің құқықтарына нұқсан келтіруді болдырмауға бағытталған (сот отырыстарын кейінге қалдыруды келісуге, қажетті процестік құжаттарды алдын ала дайындауға және беруге және т.б.) барлық ықтимал шараларды қабылдауға міндетті.

### **3. Құқықтық ақпараттандыру және консультация беру барысында заң консультанты:**

3.1. Клиентпен әңгіме барысында істің мән-жайын анықтайды;

3.2. Клиент ұсынған құжаттарды зерделейді;

3.3. Жеке және заңды тұлғаларға ауызша немесе жазбаша түрде құқықтық мәселелер бойынша, оның ішінде: клиенттердің құқықтарына, бостандықтары мен заңды мүдделеріне, арыздарды, шағымдарды, өтінішхаттарды және құқықтық сипаттағы басқа да құжаттарды жасауға қатысты консультациялар береді.

### **4. Клиенттің заң көмегін көрсетуге арналған тапсырмасын қабылдау барысында заң консультанты:**

4.1. Қорғауға (өкілдік етуге) тапсырма қабылдауға кедергі келтіретін немесе осы консультанттың іс бойынша іс жүргізуге қатысуын болдырмайтын мән-жайлардың бар-жоғын анықтауы керек;

4.2. Істің мән-жайын зерделеуі керек;

4.3. Клиенттің құқықтық проблемаға немесе даудың нысанасына ұстанымы мен қатынасын анықтауы керек;

4.4. Қажет болған жағдайда клиенттен заң консультантының клиент атынан және оның тапсырмасы бойынша іс-әрекеттерді жүзеге асыруға өкілеттігін растайтын тиісті құжатты алуы керек.

4.5. Клиентпен қабылданған тапсырмалардың көлемін және заң көмегіне ақы төлеу шарттарын толық көрсете отырып, жазбаша келісім жасасуға тырысуы керек.

### **5. Өкілдікті жүзеге асыру процесінде заң консультанты:**

5.1. Клиенттің өтініші бойынша оған консультация береді және оған іс жүргізу құқықтары мен міндеттерін, іс бойынша қолданылатын материалдық және іс жүргізу құқығы нормаларын түсіндіреді;

5.2. Клиентке өтініштер, өтінішхаттар, шағымдар, өзге де іс жүргізу құжаттарын жазуға, сондай-ақ әртүрлі шарттар, хаттар, өтініштер жасауға көмек көрсетеді немесе оларды өз бетінше дайындайды;

5.3. Клиенттің атынан және оның тапсырмасы бойынша тағайындалған сот отырыстарына қатысады;

5.4. Қажет болған жағдайда және клиент берген сенімхат негізінде мемлекеттік органдарда, мекемелерде, барлық меншік нысанындағы ұйымдарда, сот орындаушыларымен қатынастарда және т.б. клиенттің мүдделерін білдіреді.

5.5. Өз қалауы бойынша заңнамада тыйым салынбаған өзге де қорғау және өкілдік ету құралдары мен тәсілдерін пайдаланады.